

Фикҳ дарслари (132-дарс). Исломда шахсий озодалик (иккинчи мақола)

14:30 / 15.04.2021 3039

عَلَيْهِمْ سَلَامٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأُولِي الْأَرْحَامِ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ بِنُورِهِمْ لِيُجِيبُوا أَسْئَلَهُمْ فِي شَأْنِ الْمَوْتِ وَالَّذِينَ سَأَلُوا عَنْ الْغَيْبِ ظَهَرَ لَهُمْ فِي ذَلِكَ سَعِيدٌ وَمُنْجِبٌ وَمَعِينٌ

Салмон розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«У кишига: «Набийингиз сизларга ҳамма нарсани, ҳатто қандай қазои ҳожат қилишни ҳам ўргатди», дейилди.

У киши:

«Тўғри. Батаҳқиқ, у зот бизни қазои ҳожат қилганимизда ёки бавл қилганимизда қиблага қарашимиздан, ўнг қўл билан истинжо қилишимиздан ёки учтадан кам тош билан истинжо қилишимиздан ёки чиқинди ва суяк билан истинжо қилишимиздан наҳйи қилганлар», деди».

Бешовларидан фақат Бухорий ривоят қилмаган.

Сўнг уни ювиш одобдир.

لَا أَقُوهُ نَعُوهَ لَلِإِيضَرِّ كَلِّمَ نَبَسَانَ نَعُوهَ يَبْلُؤُكُمْ كَأَخْلَافِ أَوْ هَجَامُ نُبَايَ وَر
هَيْلَعُ هَلَلِ أَيْلَصِ هَلَلِ أَلُوسَرِّ لَأَقِ، ثَدَّ دِي دِي جِ جِ جِ زَنْتَلَزَنَ أَيْلَا وَدَهَنَّ أ
أَمَفِ رُوُطَلَا يَفُومُ كَيْلَعِ كَيْنُتْ أَدَقَ هَلَلَانِ إِيْرَاصِنَّ أَلَا رَشَعَمَ أَيِ» : مَلَسَو
يَجُنُّنَ سَنَوِ، إِيْبَانَجَلْ أَلَا نَمُ لَسَنَتُغَنَوِ، إِيْءَالْ صِلَلْ أَرْضَوْتَنَ : أَوْلَاقِ «؟ مُكْرُوهُط
» : هَوْمُ كَيْلَعِ فَ، كَذَا وَهَفَ» : لَأَقِ، إِيْءَامُ لِبَابِ

Ибн Можа, Ҳоким ва Байҳақий Анас ибн Молик розияллоху анҳудан ривоят қиладилар:

«Унда покланишни севадиган кишилар бор. Аллоҳ эса покланувчиларни севадир», ояти нозил бўлганда Расулulloҳ соллаллоху алайҳи васаллам:

«Эй Ансорийлар жамоаси! Аллоҳ сизларни покликда мақтади. Сизнинг поклигингиз нимадир?» дедилар.

«Намозга таҳорат қиламиз. Жанобатдан ғусл қиламиз. Сув ила истинжо қиламиз», дейишди.

«Мана шу экан-да! Уни маҳкам тутингиз!» дедилар».

Агар у махраждан бир дирҳамдан кўпроқ тарқалган бўлса, ундан истинжо қилиш вожибдир.

Чунки бир дирҳам афв қилинган миқдордир. Ундан зиёдидан покланиш, албатта, вожиб бўлади.

Қўлини ювгандан кейин махражини муболаға ила бўшаштирган ҳолда, бармоқларининг ич тарафи ила уни ювади.

Махраждаги нажасни ювишдан олдин қўлни ювиш у тозаланиш асбоби бўлганидандир. Махражни бўшаштириш ила унинг ҳамма жойларидаги нажосатни ювиш осонлаштирилади.

Кейин қўлни ювади.

Шунда қўлга теккан нажосат ва ноқулай ҳидлар кетади.

Халода қиблага қараш ёки унга ортини қилиш макруҳдир.

Охирги жумладаги ҳукми фуқаҳоларимиз қуйидаги ва шунга ўхшаш бошқа далиллардан олганлар:

هَيْلَعُ هَلَلِ أَيْلَصِ يَبْنَلَانِ نَعُوهَ، هَلَلِ إِيضَرِّ يَرِاصِنَّ أَلَا بُوَيَا يَبَا نَعُوهَ
أَوْلُيُ أَلَوِةَ لَبْقَلَلِ بَقْتَسَيِ أَلْفَ طِيْءِ أَلَا مُكْدَحَا كَيْنُتْ أَذِيَا» : لَأَقِ مَلَسَو

албатта «Хало одоблари» номли боб бўлади.

(Тамом)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди